

ПОСВЕТА СВЕТИСЛАВУ БАСАРИ, ПИСЦУ „МАЈМУНОПИСАНИЈА”

Фама о виолинистима

Чудна је та фама. Чудна и поучна. Лале Бас је из ње одавно покупио све што је било за понети. Једино је превидео да је биртија у Чортановцима опасно место, где не смеш трабуњати ако ниси спреман да одбраниш сваку своју реченицу. Опомену те само једном. Иначе ти не помаже ни што си Дражин човек, скојевац. Полиглота са аусвајс. Пензионисани амбасадор за циркуље. Не помаже ни оно што Чеда дâ (не млеко праху, него прах у млеку). Велики виолиниста то, наравно, зна. И зато се никад не враћа кући касно, нити тражи отварање досијеа

Пише: Небојша Јеврић

Велики је виолиниста био шабачки Циганин Паганини.

Када је свирао о киши, они који су га слушали видели су кишу како пада.

Када је свирао о реци, они који су га слушали видели су реку како тече.

Окупирани Шабац био је опасан жицом.

Немачка команда.

У то време фабрика „Зорка” у Шапцу радила је у три смене. Производила је бојне отрове за потребе Трећег рајха.

Радници су могли са фабричком легитимацијом да се крећу Шапцем после полицијског часа.

Кад би примили плате, звали су Паганинија да им свира. И свирао је.

У Шапцу је била јака скојевска организација. Чувена браћа Срњић, која су имала чак и штампарију.

Скојевци су били млад свет и дешавало се да у неком безбедном стану направе забаву. Уосталом, и идеологија им је допуштала. „Кад ми победимо, љубав ће бити слободна а о копилади ће се бринути држава”, говорили су. То се нарочито допадало вечно насмејаном Паганинију.

За Паганинија, вештог виолинисту, знали су и немачки официри.

Кад год би правили неко весеље, дакле често, звали су Паганинија да им свира.

Научио је Паганини да свира „Лили Марлен” и многе друге песме које су се Швабама допадале.

Велики је виолиниста био Паганини и његова слава се надалеко чула.

Кад би нестало хране у Шапцу, Паганини је одлазио у села у околини да набави нешто за своје једанаесторо Циганчади.

Излазио је преко дана из града и у околини свирао сељацима.

Тамо је упознао четнике.

Једном, усред рата, Паганини загина на некој четничкој слави. Враћао се према Шапцу по мрклом мраку, натоварен са две кокошке. А заседе свуда.

„Стој! Ко иде?” завика одједном неко из мрака.

Види Паганини, дошло да се гине.

„Ја сам!” каже.

„Ко ја?”

„Циганин Паганини, Дражин човек, скојевац, ради у фабрику ‘Зорку’, има аусвајс.”

Велики је виолиниста био шабачки Циганин Паганини. <

(Из рукописа *Узгреднице*. Опрема: „Нација Прес“)

Објављено: понедељак, 28. септембар 2015, 21:55h